

Duurzaamheid in de melkveehouderij

Kampereiland

15 maart 2012, Alfons Beldman

Opbouw presentatie

1. Wat is duurzaamheid?
2. Ontwikkeling duurzaamheid melkveehouderij.
3. Duurzame zuivelketen
4. Kies je eigen verduurzamingsweg

Wat is duurzaamheid?

Thema's melkveehouderij (DLIB)

▪ Context

- Geografische spreiding
- Aantal bedrijven/dieren
- Biologische landbouw
- Verbrede landbouw

▪ People

- Ruimtelijke kwaliteit
- Imago/reputatie
- Arbeid en opvolging
- Dierwelzijn en -gezondheid
- Voedselveiligheid

▪ Planet

- Energie
- Klimaat
- Nutriënten
- Water
- Gewasbescherming
- Biodiversiteit
- Diervoer
- Bodemkwaliteit
- Fijn stof

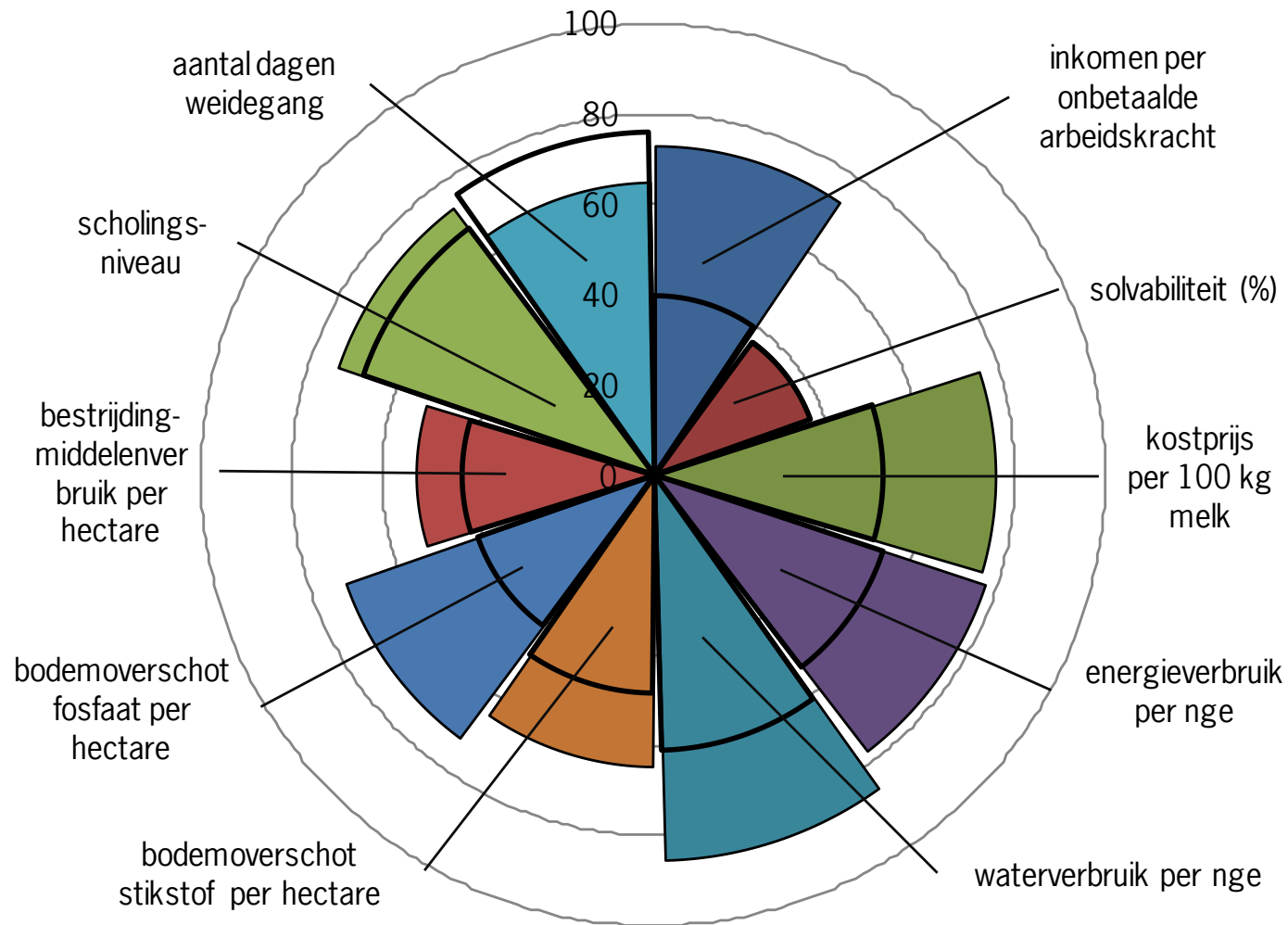
▪ Profit

- Macro economische waarde
- Economie van het bedrijf
- Innovatie
- Concurrentiepositie

Duurzaamheidsdiagram

- Homogene groep bedrijven
- Meerjaargemiddelde voor thema's
- 25% best presterende bedrijven selecteren
 - Zo vaak mogelijk bij de best presterende bedrijven
 - Zo min mogelijk bij de minst presterende bedrijven
- Vergelijking met het gemiddelde
- Kenmerken van duurzaamste bedrijven

Duurzaamheidsdiagram

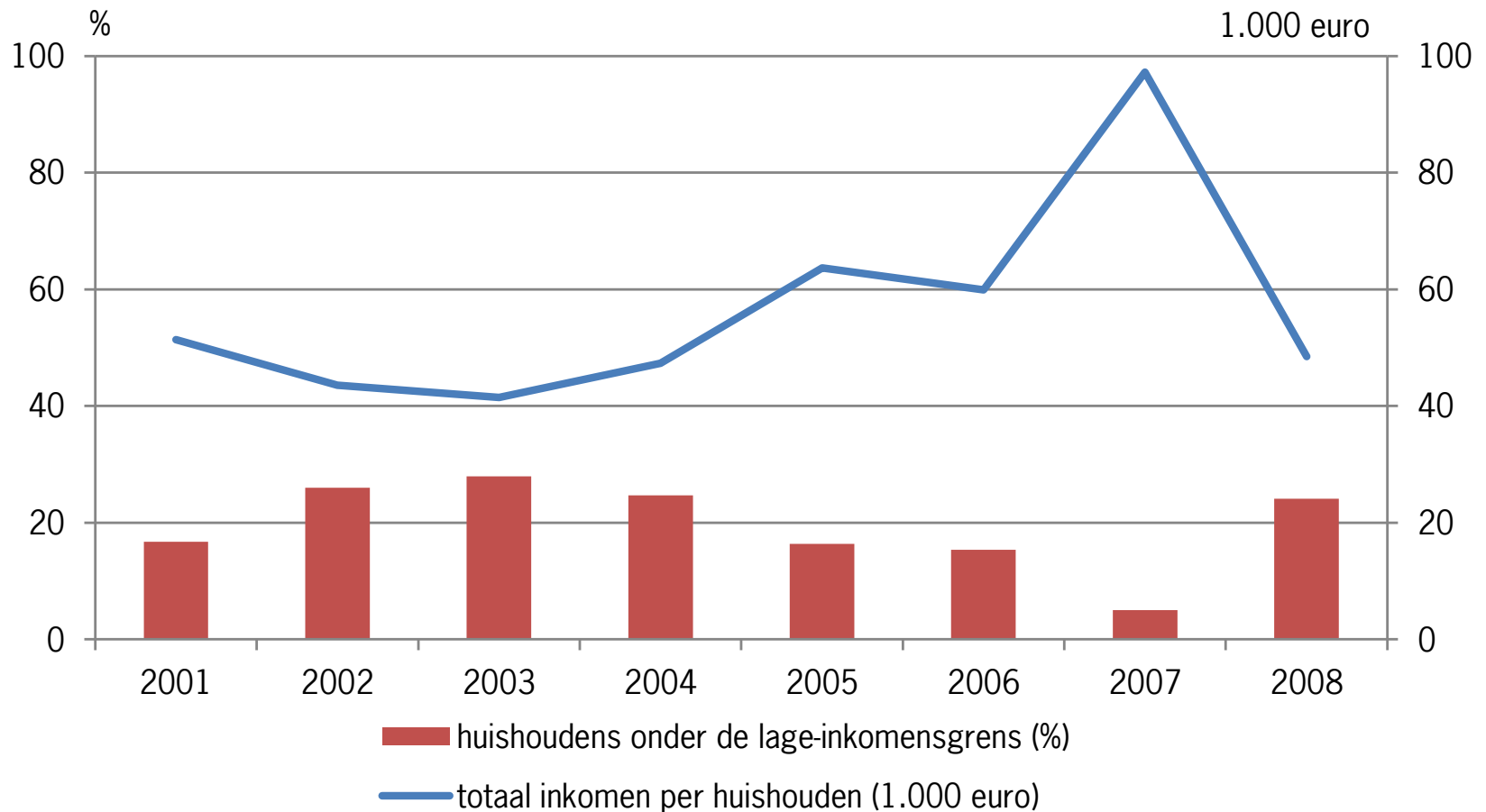

Duurzaamheidsdiagram

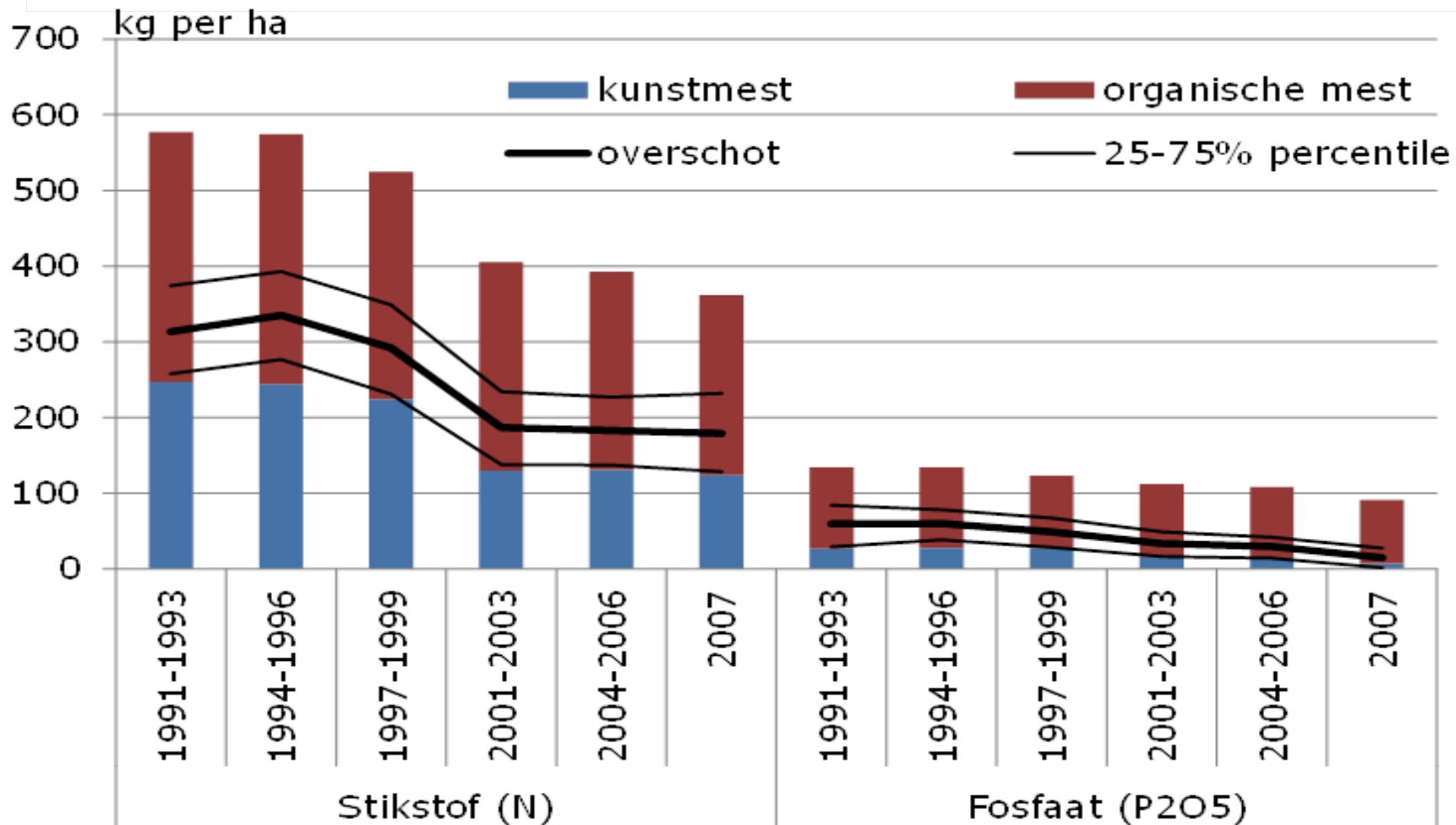
	Alle bedrijven	Duurzame bedrijven
Omvang (NGE)	102	121
Arbeid (aje)	1,6	1,5
Hectare	45,7	49,5
- grasland	37,1	39,6
Aantal melkkoeien	73,9	88,2
Melk productie	592	687
- per koe	8,0	7,8
- per hectare	13,0	13,9

Thema: economie van het bedrijf

Indicator: percentage melkveebedrijven met totaal inkomen onder de lage-inkomensgrens

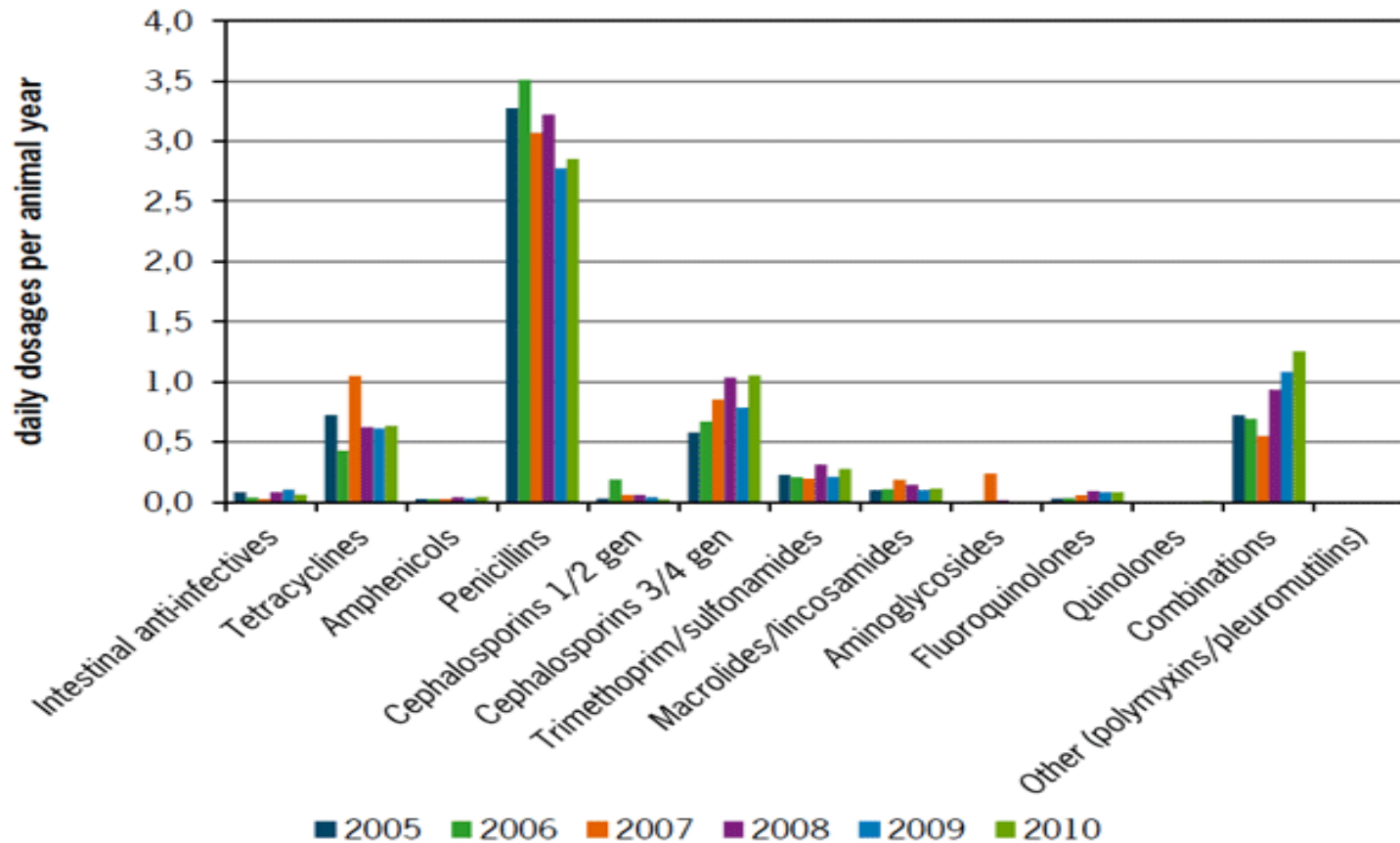

Thema: nutriënten. Indicator bodemoverschotten kg N en P₂O₅ per ha

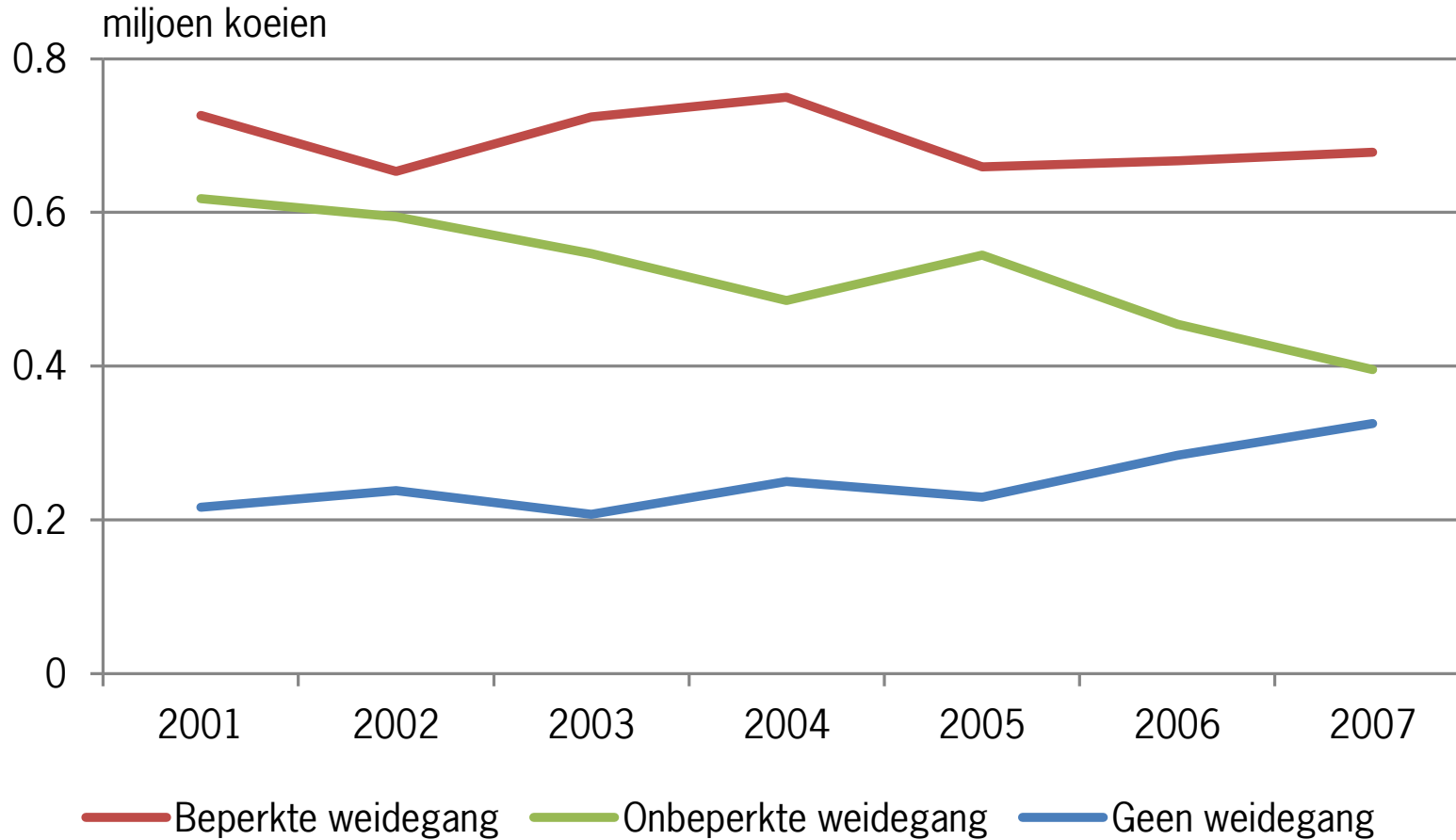
Gebruik antibiotica (dierdagdoseringen/jaar)

Figure 4.5 Antibiotic use in dairy cattle in daily dosages per animal year in 2005-2010

Thema: Dierenwelzijn en -gezondheid

Indicator: Aantal melkkoeien met weidegang

De Duurzame Zuivelketen

Een gezamenlijk initiatief van NZO en LTO Nederland

DZK doelen

- Doel: wereldwijd koploper duurzaamheid
- Duurzaamheidsdoelen rond vier thema's:
 - klimaat & energie,
 - diergezondheid & dierenwelzijn
 - weidegang
 - biodiversiteit & milieu

DZK: thema's en doelen.

Thema	Subthema	Doelen DZK
Klimaat en energie	Broeikasgassen	30% reductie van uitstoot t.o.v. 1990
	Productie en gebruik van energie	Jaarlijkse verlaging van het gebruik van 2%
		20% duurzame energie in 2020 (S&Z) en een energie neutrale zuivelketen

DZK thema's en doelen.

Thema	Subthema	Doelen DZK
Dier- gezondheid en dierenwelzijn	Antibioticum	In 2013 gebruik terug naar niveau 1999
	Levensduur	Verlengen gemiddelde levensduur melkkoeien
	Uier-gezondheid	(Nog) geen concreet DZK doel, ondersteunend aan levensduur
	Klauw-gezondheid	(Nog) geen concreet DZK doel, ondersteunend aan levensduur
	Duurzame stallen	In 2011 5% van de stallen duurzaam In 2015 alle nieuwe stallen integraal duurzaam

DZK thema's en doelen.

Thema	Subthema	Doelen DZK
Weidegang	Weidegang	Behoud van het huidige niveau
Biodiversiteit en milieu	Biodiversiteit	Verbetering biodiversiteit
	Duurzaam veevoer	100% RTRS-gecertificeerde duurzame soja en 100% gecertificeerde RSPO palmpitschilfers in 2015

DZK thema's en doelen.

Thema	Subthema	Doelen DZK	Indicator (+ eenheid)
Biodiversiteit en milieu	Fosfaat en ammoniak	Acties en maatregelen die direct en indirect het fosfaat volume en de ammoniak uitstoot beïnvloeden	Percentage deelname BEX
			Percentage deelname BEX-light
			Percentage deelname BEA

Kies je eigen duurzaamheidsweg

- Alle zuivelverwerkers binnen DZK hebben of ontwikkelen eigen duurzaamheidsprogramma.
 - FrieslandCampina
 - O.a. energiescan
 - Diverse instrumenten\workshops
 - Partico
 - Koekompas

Kies je eigen duurzaamheidsweg

- Kies de weg die bij je eigen situatie past.

Kies je eigen duurzaamheidsweg

- Begin bij je eigen ambitie en kwaliteiten: wat wil je en wat kun je.
- Kijk naar de omgeving: markt en maatschappij
- Kijk naar je onderneming: structuur en prestatie
- Op hoofdlijnen twee strategieën:
 - Intensief
 - Extensief

Kies je eigen duurzaamheidsweg

■ Intensief

- Hoge productie per koe
- Hoge melkproductie per hectare
- Voer aanvoeren
- Mest afvoeren

+ Relatief lage vaste kosten (voor grond en stal)

- Relatief hoge variabele kosten (voor voeraankoop en mestafvoer) → let op prijsschommelingen!

■ Samenwerking goede optie → voer- en mestcentrum

Kies je eigen duurzaamheidsweg

■ Extensief

- Lage productie per koe
- Lage melkproductie per hectare
- Zelfvoorzienend voor ruwvoer en mest

+ Relatief hoge vaste kosten bij uitbreiding (grond en stal)

+ Kans op meerwaarde bij b.v. biologisch

- Relatief lage variabele kosten (voeraankoop) → robuust voor prijsschommelingen!

Veel succes!